

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/168/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115230502
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8115230502.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsednícky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v spore žalobkyne: M. H., nar. X.X.XXXX, bytom F. Z. 7, XXX XX X., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 200 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/504/2015-35 zo dňa 25.04.2016 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok.

II. Žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalobkyni sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Predmet konania

1. Žalobkyňa si uplatnila nárok na priznanie finančného zadost'učinenia vo výške 200 eur titulom určenia neprijateľnosti administratívneho poplatku za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere .

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 200 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ďalej trovy konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia vo výške 127,70 eur a tieto zaplatiť priamo na účet právneho zástupcoví žalobkyne JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66 na jeho účet vedený vo VÚB, a.s. Prešov, číslo účtu: SK72 XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, B.: Q., VS XXXXX do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť štátu na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok vo výške 16,50 (chyba mena, pozn. odvolacieho súdu) do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 2 písm. a),b),q) a r), § 3 ods. 3 a 5, § 4 ods. 2, zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

4. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že žalobkyňa si voči žalovanému úspešne uplatnila porušenie jej spotrebiteľského práva v konaní 17C 12/2014, v ktorom bol určený administratívny poplatok za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o

spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou tým spojenou v zmluve č. 802002030 zo dňa 26.8.2013, ktorý predstavoval 471,12 Eur, o ktoré sa navýšila cena za úver, za neplatný. Tým mal splnené podmienky, pre priznanie finančného zadosťučinenie od žalovaného, ktorý porušil práva a povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 250/2007 Z.z. Poukázal na to, že primerané finančné zadosťučinenie plní funkciu sankčnú, má odrádzať porušiteľa od ďalšieho porušovania povinnosti, takisto satisfakčnú a reparačnú. Z hľadiska týchto funkcií považoval uplatnený nárok žalobkyne za primeraný, s poukazom na to, že žalovaný zneužil svoje postavenie na finančnom trhu, použil v zmluve uzatvorenej so žalobkyňou neprijateľné zmluvné podmienky a pri dožadovaní sa plnenia splátok používal agresívne praktiky vytváraním nátlaku tým, že jej neustále vyvolával, posielal sms-ky a ponúkal opätovné uzavretie ďalšej úverovej zmluvy na vyrovnanie predchádzajúceho úveru, takýto nátlak mal nepriaznivý vplyv na žalobkyňu tým, že bola pod veľkým stresom, na dne, vo veľkej neistote. Prijal záver, že žalovaný nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď od žalobkyne ako spotrebiteľky požadoval plnenia, na ktoré nemal nárok a nedodržiaval zákon o spotrebiteľských úveroch. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu, ako aj na skutočnosť, aké funkcie plní primerané finančné zadosťučinenie súd prvej inštancie považoval sumu 200 eur za primeranú vo vzťahu k porušeným povinnostiam žalovaného, ktorý pri zmluvnom kontrakte nepostupoval so žalobkyňou s odbornou starostlivosťou, porušil jej spotrebiteľské práva, dožadoval sa plnení, na ktoré nemal nárok a žalobe vyhovel.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2016 a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v celkovej výške 127,70 eur na náhradu ktorých zaviazal žalovaného.

6. Zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok podľa položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 16,50 na účet súdu prvej inštancie do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, z dôvodu, že žalobkyňa je oslobodená od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, v konaní bola úspešná, preto poplatková povinnosť podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona prešla na žalovaného.

Obsah odvolania

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaný. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Uviedol, že ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné vykladať reštriktívne. Súd pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia musí zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu, vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie žalobcom požadovaných finančných prostriedkov prichádza úvahy v tých prípadoch, kedy porušenie práva nie je možné napraviť inak. Žalobkyňa od začiatku neplatila splátky podľa dohody o plnení v splátkach a žiadnym spôsobom neodôvodnila vznesený nárok na finančné zadosťučinenie. Žalobkyne finančné zadosťučinenie neprislúcha, pretože neexistuje žiaden relevantný dôvod na jeho priznanie. Žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadosťučinenia žalobkyne nevznikla. Takýto súhrn finančných nárokov žalovaný neuznáva, je šikanózný. Vyčísľovať nemajetkovú ujmu s ohľadom na majetkovú ujmu nie je možné. Dodal, že priznanie finančného zadosťučinenia osobe, ktorá si absolútne neplní svoje povinnosti považuje za prehnajú ochranu spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu, v dôsledku čoho je hrubo porušované právo na spravodlivý súdny proces, ako i nevyváženosť práv a povinnosti, ku ktorým sa dlžník v dôsledku zmluvy o úvere zaviazal. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p“) v zmysle pravidiel uvedených v § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p, bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležitú a presvedčivú odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a na doplnenie správnosti a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza (§ 387, ods. 2 C.s.p.).

10. Žalovaný namieta, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. V prejednávanvej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

12. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušľým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci").

13. A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle už citovanej judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce“.

14. Žalobkyňa voči žalovanému úspešne uplatnila porušenie práva osobitným predpisom na Okresnom súde Prešov, ktorý rozsudkom č.k. 17C/12/2014-35 zo dňa 01.10.2014 určil, že administratívny poplatok za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou tým spojenou v uvedenej zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.8.2013, za neplatný. Predmetný rozsudok bol potvrdený v celom rozsahu rozsudkom Krajského súdu v Prešove 17Co/10/2015-60 zo dňa 14.07.2015 a nadobudol právoplatnosť dňa 31.07.2015 a vykonateľnosť dňa 04.08.2015. Súd prvej inštancie rozsudok právne odôvodnil ust. § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka s tým, že administratívny poplatok vo výške 417,12 Eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve.

15. Odvolací súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, pokiaľ však žalovaný poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa bola v omeškaní splnením svojho záväzku už v začiatkoch zmluvného vzťahu, na druhej strane je potrebné uviesť, že to bol žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou, predostrel žalobkyni na podpis formulárovú

zmluvu obsahujúcu neprijateľnú podmienku (administratívny poplatok vo výške 417,12 Eur t.j. 42,83 % z poskytnutého úveru), pričom táto neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (RPMN), a žalovaný na jej základe požadoval zaplatenie úroku vo výške odporujúcej dobrým mravom (39,15 %), ako to súd prvej inštancie konštatoval v rozsudku č.k. 17C/12/2014-35 zo dňa 01.10.2014. Navyše konanie žalovaného posúdil súd prvej inštancie ako nekalé obchodné praktiky podľa zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ak žalovaný uvádzal dve rozdielne údaje týkajúce sa výšky RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere a zanedbal odbornú starostlivosť pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

16. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na závažné a viacnásobné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu, teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

17. K odvolacej námietke žalovaného o hrubom porušení práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe žalobkyne vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatury ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. 11. 2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06).

18. Odvolací súd tak v zmysle uvádzaných dôvodov napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p..

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní nebol úspešný žalovaný, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Naopak fakticky plne úspešná bola žalobkyňa, ktorej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 C.s.p v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalobkyňa v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, ani nevyčíslila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd preto v súlade s čl. 17 Základných princípov C.s.p zakotvujúcim procesnú ekonómiu a za použitia pomyselnej normy podľa čl. 4 ods. 2 Základných princípov C.s.p, podľa ktorej ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, môže súd rozhodnúť priamo tak, že náhradu trov odvolacieho konania neprizná, rozhodol tak, že žalobkyňa náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).